

[Axel Dam.]

det. Vi mener naturligvis ogsaa, at selve dette Spørgsmaal kunde løses ad denne Vej, men det skal jeg ikke trætte det høje Ting med at komme nærmere ind paa. Jeg skal kun erklære, at vi selvfølgelig er Tilhængere af Princippet i dette Lovforslag og derfor ønsker Lovforslaget fremmet i den bedst mulige Form.

Statsministeren (Stauning): Jeg takker for den Tilslutning, Lovforslaget fra nogle Sider har faaet.

Jeg skal i Anledning af en Bemærkning af det ærede Medlem Hr. Gerhard Nielsen sige et Par Ord. Det ærede Medlem gik ud fra, at disse Bladmeddelelser om Saltlejer ved Dybbøl havde nogen Betydning i Forbindelse med denne Sag. Jeg vil derfor gerne sige, at dette Lovforslag var udarbejdet og hele Sagen forbedret gennem adskillig Tid, længe før disse Bladmeddelelser kom om Saltlejerne ved Dybbøl, og efter de Oplysninger, jeg har indhentet derom, er jeg bange for, at der er mere Rygter end Salt i de paa-gældende Lejer.

I hvert Fald er det da ganske urigtigt, naar man har fortalt i Aviserne, at der er foretaget Boringer paa en Gaard, der hedder Langebrogaard. Der er ingen Boringer foretaget. Der er, saaledes som det ærede Medlem ogsaa nævnte, nogle Folk, der har gaaet med saakaldte Ønskekviste og ved Hjælp af disse mener at kunne konstatere, som man i gamle Dage konstaterede, hvor Vandet var, hvor der forefindes Salt. Om dette skulde være tilstrækkelig Basis for Dannelsen af et Aktieselskab, eller hvad der nu skulde til, ved jeg ikke, men det er i alt Fald det, Bladrygterne er gaaet ud paa. Det har altsaa i og for sig ikke haft nogen Forbindelse med Udarbejdelsen af dette Lovforslag, for hvilket der foreligger adskillig anden Begrundelse, og Begrundelse, der i hvert Fald synes at være mere Hold i end i de omtalte Rygter.

Det er efter indtrængende Anmodning fra „Danmarks geologiske Undersøgelse“ og efter Samraad med denne Institution, at Lovforslaget er tilvejebragt. Det skyldes, at der hos denne Institution var Viden om Forberedelser her og der af en anden og alvorligere Art end det med Saltlejerne ved Dybbøl. Naar det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt nu tilraadede en indgaaende Undersøgelse af hele Sagen, maa jeg derfor sige, at hvis „indgaaende“ ogsaa betyder „langvarig“, vil det efter de

Oplysninger, der foreligger for mig, være højst ubehageligt for Sagen og eventuelt kostbart for Landet; men det er jo heller ikke sikkert, at alle vil være enige om, at det skal være langvarigt, selv om man skal foretage en Undersøgelse.

Det ærede Medlem Hr. Duborg har Ret i, at Lovforslaget viser, at det er noget nyt, man har beskæftiget sig med her. Det er det virkelig, og jeg vil ganske afgjort værge mig imod at skulle paatvinges en Lovgivning som den, man har haft gennem Hundreder af Aar i visse andre Lande. At der i nogle Lande eksisterer Love om Bjergværksdrift, der er i høj Grad forældede, kan dog ikke gøre det nødvendigt, at vi ogsaa skulde have en lignende forældet Lovgivning paa et for os helt nyt Omraade. Hvis man mener, at dette Lovforslag har Karakter af en Forsøgslovgivning, vil jeg derfor slet ikke finde det mærkeligt, al den Stund det i allerhøjeste Grad er Forsøg, her er Tale om, saa det maaske vil vise sig, at der aldrig bliver andet ud af det end selve Lovgivningen. I hvert Fald vilde der vel ikke være noget urimeligt i, at man paa et saadant nyt uprøvet Omraade gik frem forsøgende at finde de rette Former, som maaske derefter i højere Grad kunde lovfæstes.

Jeg var noget forbavset over, at det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne, viste sig saa uvillig overfor Sagen, som jeg havde Indtryk af at det ærede Medlem var, og jeg vil dog antage, at det Udvalg, der nedsattes i hvert Fald vil have ikke blot Privatinteresser for Øje, men ogsaa de Samfundinteresser, som man har søgt at varetage ved Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Duborg gjorde navnlig Indvendinger imod, at der blev overladt saa meget til Ministeren. Jeg har for min Del ikke noget imod, hvis man vil sætte Rigsdagen i Stedet for, men det bliver vel noget upraktisk at lade Rigsdagen behandle alle disse Sager; det maa vel, som det i Regelen er, være en Minister, det overlades til. Men der kunde maaske ogsaa findes Former, under hvilke det blev efter Samraad med eller med Tilslutning fra Rigsdagen eller sligt; det har jeg i og for sig ikke noget imod.

Derimod kan jeg ikke tænke mig, at det skulde være muligt, saaledes som det ærede Medlem Hr. Duborg forlangte, at det i Loven skulde fastsættes, hvad der eventuelt skulde svares i Afgift, naar man fik en Bevilling til en saadan Drift; thi ingen kan dog paa Forhaand vide, om der bliver noget ud af det, eller i hvilken Ud-